

Bruxelles, 17.12.2019.
COM(2019) 641 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

**Godišnje izvješće o praćenju provedbe Programa potpore strukturnim reformama za
2018.**

{SWD(2019) 442 final}

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

Godišnje izvješće o praćenju provedbe Programa potpore strukturnim reformama za 2018.

UVOD

Od 2017. Europska komisija upravlja **Programom potpore strukturnim reformama** (eng. „Structural Reform Support Programme”, SRSP), posebnim programom s proračunom od 222,8 milijuna EUR¹ koji za cilj ima pružanje potpore državama članicama u osmišljavanju i provedbi institucijskih i administrativnih reformi te reformi za poticanje rasta.

Strukturne reforme po svojoj su prirodi **složeni procesi**, čije osmišljavanje i provedba u svakoj fazi zahtijevaju visoko specijalizirana znanja i vještine. U nekim državama članicama kapaciteti potrebni za pokretanje i provedbu strukturnih reformi često su nedovoljni za nošenje s administrativnim, gospodarskim i društvenim izazovima koje one podrazumijevaju.

Cilj je Programa potpore strukturnim reformama pomoći državama članicama da **pristupe rješavanju tih problema i ojačaju svoje kapacitete** za pripremu i provedbu reformi za poticanje rasta te tako pridonijeti jačanju javnih institucija i uprava te poboljšanju upravljačkih procesa kao i uspješnosti i otpornosti gospodarstva i društva u cjelini. Cilj je povećati koheziju i poboljšati konkurentnost, produktivnost, održivi rast, otvaranje radnih mjesta i ulaganja.

U ovom izvješću dat je pregled **potpore financirane u okviru ciklusa SRSP-a 2018.** U izvješću je opisan postupak odabira i provedbe projekata i prikazani su dosad postignuti rezultati projekata koji su dobili potporu u okviru SRSP-a 2017. i 2018. Opisuje se i postupak odabira i provedbe mjera potpore financiranih dobrovoljnim transferima SRSP-u koje su izvršile Grčka i Bugarska².

PROVEDBA SRSP-A U 2018.

2018. bila je druga godina provedbe mjera u okviru SRSP-a. Kao i u prvoj godini, i u drugoj se pokazalo da je potražnja država članica za tim programom **vrlo velika – 24 države članice** podnijele su **444 zahtjeva za potporu** u ukupnom iznosu koji je prema procjenama pet puta veći od raspoloživog proračuna SRSP-a za 2018.

Pri razmatranju zahtjeva za financiranje u okviru SRSP-a 2018. Komisija ih je **ocjenjivala u skladu s načelima i kriterijima** utvrđenima u Uredbi o SRSP-u. Na toj osnovi za financiranje je odabrano **146 zahtjeva iz 24 države članice.**

¹ Proračun se povećao kada je Uredba (EU) 2017/825 (prvotna Uredba o SRSP-u), SL L 129, 19.5.2017., str. 1.–16.) izmijenjena Uredbom (EU) 2018/1671, SL L 284, 12.11.2018., str. 3.–5.

² Osim iz proračuna SRSP-a, na temelju članka 11. Uredbe o SRSP-u te članaka 25. i 59. Uredbe o zajedničkim odredbama (EU) br. 1303/2013 programi se mogu financirati i dodatnim dobrovoljnim doprinosima država članica iz sredstava predviđenih za tehničku pomoć na inicijativu država članica u okviru europskih strukturnih i investicijskih fondova (ESI fondovi). U 2018. dobrovoljne transfere SRSP-u izvršile su dvije države članice (Grčka i Bugarska) (C(2018) 3748 final i C(2018) 5435 final).

Raspodjela tih odabranih zahtjeva među glavnim područjima politika bila je kako slijedi:

- 24 % za upravljanje prihodima i upravljanje javnim financijama
- 23 % za rast i poslovno okruženje (uključujući klimu i okoliš)
- 21 % za tržište rada, obrazovanje, zdravstvo i socijalnu politiku
- 21 % za upravljanje i javnu upravu i
- 11 % za financijske usluge i pristup financiranju.

U skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja prioritet je dat zahtjevima koji omogućuju **brzu dodjelu potpore i brzu provedbu reformi na terenu** te zahtjevima kod kojih se radi o postizanju **utvrđenih ciljeva, s očekivanim značajnim rezultatima na terenu**.

93 % zahtjeva odabranih za financiranje u okviru ciklusa SRSP-a 2018. odnosi se izravno na strateške prioritete EU-a:

- 55 % odabranih zahtjeva odnosi se na provedbu reformi u cilju odgovora na **izazove istaknute u okviru Europskog semestra** (preporuke po državama članicama, izvješća za pojedine države članice)
- 29 % odnosi se na **provedbu prioriteta Unije** (unija tržišta kapitala, jedinstveno digitalno tržište, energetska unija i klima itd.)
- 6 % odnosi se na **provedbu zakonodavstva Unije i**
- 3 % odnosi se na **provedbu EU-ovih programa ekonomske prilagodbe**.

Preostalih 7 % povezani su s provedbom vlastitih reformi država članica.

Do 30 studenoga 2019. već je dovršeno **30 %** projekata potpore reformama provedenih u okviru SRSP-a 2018. (isključujući dobrovoljne transfere u skladu s člankom 11. Uredbe o SRSP-u), a za **70 %** njih provedba na terenu još je u tijeku.

Većina mjera potpore za cilj imaju:

- poboljšanje procesâ u poreznim upravama i jačanje ispunjavanja poreznih obveza (13 %)
- jačanje programa obrazovanja i osposobljavanja (9 %)
- digitalizaciju javne uprave (8 %)
- povećanje efikasnosti i efektivnosti javnog sektora (8 %)
- povećanje dostupnosti, efektivnosti i otpornosti sustava zdravstvene zaštite (7 %)
- razvoj nacionalnih i prekograničnih tržišta kapitala (5 %).

OSTVARENI NAPREDAK U ODNOSU NA CILJEVE PROGRAMA

U drugoj godini provedbe pokazalo se da SRSP može **znatno pomoći** tijelima država članica u njihovim nastojanjima da **utvrde i prevladaju određene strukturne slabosti** koje otežavaju osmišljavanje i provedbu reformi.

Na primjer, program je pridonio **preispitivanju postojećih zakonodavnih postupaka** (npr. donošenje novog zakona o upravljanju poduzećima u vlasništvu države), **utvrđivanju nedostataka i pružanju preporuka za poboljšanja** (npr. preporuke o tome kako utvrditi objektivne kriterije za zapošljavanje, ocjenjivanje i napredovanje sudaca). Program je pridonio i **povećanju kapaciteta država članica za utvrđivanje efikasnijih postupaka i metodologija** (npr. osmišljavanjem ocjenjivanja kvalitete obuke nastavnika) i/ili ostvarivanju napretka prema **učinkovitijem upravljanju ljudskim resursima** (npr. pružanjem konkretnih inicijativa za tranziciju prema uspješnijem upravljanju talentima, strateškom upravljanju ljudskim resursima i stvaranju snažnije kulture inovacija u javnom sektoru).

Mjere koje su odabrane i provedene u okviru ciklusa SRSP-a 2018. osmišljene su i kako bi se osigurala europska dodana vrijednost. To se ostvaruje kroz **komplementarnost i sinergiju s drugim programima** i politikama na nacionalnoj razini, razini Unije te međunarodnoj razini i/ili kroz njihov doprinos **promicanju uzajamnog povjerenja i suradnje** država članica korisnica i Komisije. Mjere imaju za cilj i omogućavanje razvoja i provedbe rješenja koja su osmišljena kako bi se odgovorilo na nacionalne izazove, ali imaju pozitivan utjecaj i kad se radi o **prekograničnim izazovima ili izazovima na razini Unije**. Sljedeće mjere potpore ilustrativni su primjeri:

- mjere potpore **za utvrđivanje uskih grla u provedbi Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo (EFPR)**
- mjere potpore osmišljene kako bi se **osigurala usklađenost sa zakonodavstvom EU-a u području zaštite okoliša**
- razmjena **najboljih praksi** s državama članicama koje su uspješno provele **revizije rashoda u istim područjima politike** kao i država članica koja je podnijela zahtjev
- potpora **trima državama članicama** u njihovim reformama zdravstvenog sustava u cilju povećanja obuhvata i efektivnosti programâ za rano otkrivanje raka debelog crijeva u cilju smanjivanja broja oboljelih od raka.

Iako se ovim izvješćem ne može obuhvatiti prikaz krajnjih učinaka reformi³ koje su države članice mogle pokrenuti kao rezultat mjera potpore u okviru SRSP-a, možemo reći **da je SRSP na dobrom putu kad je riječ o ostvarivanju njegova općeg cilja**.

Mjere potpore provedene u okviru prvih dvaju ciklusa SRSP-a (2017. i 2018.) **pridonose osmišljavanju i provedbi institucijskih i administrativnih reformi te reformi u cilju jačanja rasta**.

Među projektima provedenima u ciklusima 2017. i 2018. njih 123 već je pridonijelo ostvarivanju konkretnih rezultata, kao što su sljedeći:

- nova strategija unutarnje revizije u javnom sektoru
- preporuke o tome kako utvrditi objektivne kriterije za zapošljavanje, ocjenjivanje i napredovanje sudaca

³ Prema članku 16. Uredbe o SRSP-u, Komisija dostavlja neovisno izvješće o evaluaciji na polovini razdoblja koje uključuje informacije o ostvarivanju ciljeva Programa, učinkovitosti iskorištavanja resursa i europskoj dodanoj vrijednosti Programa te o tome jesu li njegovi ciljevi i mjere i dalje relevantni.

- internetski alati prilagođeni korisnicima namijenjeni malim i srednjim poduzećima (MSP-ovi) u državi članici pomažu MSP-ovima da bolje shvate regulatorni okvir i usklade se s njim
- sveobuhvatan informativni okvir za nacionalnog regulatora vode
- izrada i donošenje zakonâ i drugih propisa te upotreba alatâ u cilju pridonošenja kvaliteti, dostupnosti i dugoročnoj financijskoj održivosti zdravstvenog sustava i sustava dugotrajne skrbi
- provedba reforme obrazovanja na temelju mentorstva, obuke i obogaćenog audiovizualnog materijala
- preporuke u cilju provedbe preispitivanja javne potrošnje za lijekove u izvanbolničkom liječenju
- provedba srednjoročne porezne strategije i
- razvoj srednjoročne strategije za jednu razvojnu banku.

ZAKLJUČAK

Druga godina provedbe SRSP-a pokazala je **povećanje potražnje država članica za tim programom, pri čemu je njih 24 podnijelo 444 zahtjeva za potporu** (što je porast u odnosu na ciklus SRSP-a 2017., u okviru kojeg je 16 država članica podnijelo 271 zahtjev).

Sve u svemu, prve dvije godine provedbe SRSP-a pokazale su da Program može pomoći nacionalnim tijelima da utvrde i prevladaju strukturne slabosti i uska grla koja otežavaju osmišljavanje i provedbu reformi. Niz **konkretnih primjera ostvarenih rezultata i daljnjih mjera koje poduzimaju vlade** dokaz su za to.

Međutim, iako su mjere potpore osmišljene tako da pridonose procesu reformi, **efektivno praćenje tih mjera, kad je riječ o stvarnoj provedbi reformi, ostaje u nadležnosti države članice primateljice.**

Komisija će idućih godina nastaviti pratiti korištenje mjera potpore i provedbu institucijskih i administrativnih reformi te reformi za poticanje rasta.